

Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjois-Karjalan piiri ry.
Outokummun luonnonystävät ry.
Prosessiosoite: Suomen luonnonsuojeluliiton
Pohjois-Karjalan piiri ry.
Keskijärventie 75
82120 Keskijärvi
pohjois-karjala@sll.fi

KANNANOTTO

17.1.2017

Itä-Suomen aluehallintovirasto
Ympäristölupavastuualue
PL 50
50101 Mikkeli

KANNANOTTO HAKEMUKSESTA TOIMINNAN ALOITTAMISEKSI MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA
Asia: Dnro ISAVI/3865/2016 Vuonoksen rikastamon ja talkkitechtaan ympäristöluvan lupamääräyk-
sen 1 muutokseen liittyvän päätöksen nro 54/2016/1 toiminnanaloittamislupa, Outokumpu

Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjois-Karjalan piiri ja Outokummun luonnonystävät vastustavat
toiminnan aloittamista tässä mainituin perustein.

Natura ja varovaisuusperiaate

Aloittamislupaa ei tule myöntää, koska asiaan liittyvässä aiemmassa Itä-Suomen aluehallintoviras-
ton päätöksessä ei ole lainkaan otettu huomioon Sysmäjärven Natura-statusta, eikä ole myöskään
esitetty minkäänlaista arvioita vaikutuksista tai edes niiden puuttumisesta Kyse on tiukasti velvoit-
tavasta EU-oikeuden täytäntöönpanosta ja arviointikyky on matala. Arvioinnin puuttuminen on
olennainen virhe.

Toiminnanharjoittajan tulisi lisäksi noudattaa Natura-alueella varovaisuusperiaatetta. Kyseessä
ovat sulfaatin hankalasti arvioitavat vaikutukset vesistöön. Riskit ennakoimattomista muutoksista
vesistön rehevydessä sekä happamuudessa täytyy arvioida. Sysmäjärvi on vesistö, joka reagoi
herkästi virtaaman muutoksiin.

Happamuuspiikkien riski

Mondo Mineralsin sulfaattikuormituksen tilapäistä nostoa koskevan lupahakemuksen liitteenä 3
on selvitys sulfaattikuormituksen vaikutuksista Sysmäjärven veden laatuun. Selvitys koski sulfaatti-
kuormituksen kasvun vaikutuksia voimassa olevan luvan päästörajaan 1150 t/a asti. Raportin mu-
kaan merkittävä sulfaatin aiheuttama vedenlaaturiski saattaa Sysmäjärvestä olla keväisten hap-
pamuuspiikkien muodostumien. Asiaa on selvitetty raportin luvussa 7.3. Happamuuden lisäänty-
minen. Voimakas pH:n aleneminen syntyy tilanteessa, jossa hapettomissa oloissa sulfidi hapettuu
sulfaatiksi kevättäyskierron aikaan happitilanteen parantuessa. Tätä ei ole kovin hyvin voitu do-

kumentoida näytteenoton estyessä kevätjäällä, mutta kevään 2015 esimerkin valossa tällainen ilmiö olisi mahdollinen. Samoin talven 2012 kaltaisessa tilanteessa, jossa happi on lähes loppu koko järvestä, olisi potentiaalia merkittäväälle pH:n alenemiselle voimakkuudeltaan riippuen veden sulfaattipitoisuudesta. Talven happitilanne riippuu paljon talven hydrologisista oloista. Myös Mondo Mineralsin aloittamislupahakemuksessa todetaan, että talvien 2015 ja 2016 tapaisessa hydrologisessa tilanteessa happamuuspiikit olisivat mahdollisia jo toteutuneilla matalammilla sulfaattipitoisuuksilla.

Nyt annettu lupa korotetulle sulfaattikuormitukselle lisää huomattavasti vahinkoriskiä, koska happamuuspiikin voimakkuus ja sitä kautta vahinkoriski on suoraan suhteessa sulfaattipitoisuuteen. Happamuuspiikki puolestaan voi johtaa kalakuolemiin järvessä. Läjitysalueen jätevesiä on myös hankala kontrolloida, jolloin sulfaattipitoisuuden määrään jätevesissä ei pystytä reagoimaan kovinkaan nopeasti.

Joensuussa 17.1.2017

Anna Lehtinen
puheenjohtaja
Suomen luonnonsuojeluliiton
Pohjois-Karjalan piiri

Pekka Ylhäinen
sihteeri
Suomen luonnonsuojeluliiton
Pohjois-Karjalan piiri

Lauri Räsänen
puheenjohtaja
Outokummun luonnonystävät

Hilkka Malinen
sihteeri
Outokummun luonnonystävät